

Lainopillinen osasto/MRa

30.12.1977

Opastinsilta 7 00520 HELSINKI
Semaforbrön HELSINGFORS 52

Puhelin 1511
Telefon

... Työeläkelaitoksille

LAKI TALOUDELLISEN KEHITYKSEN TURVAAMISESTA

Hintojen ja kustannusten nousun hidastamiseksi, tuotannon kansainvälisen hintakilpailukyvyyn vahvistamiseksi ja työllisyyden elvyttämiseksi on eduskunta 22.12.1977 kolmannessa käsittelyssä lakiehdotuksen kiireelliseksi julistamisen jälkeen hyväksynyt lain taloudellisen kehityksen turvaamisesta eli ns. valtuuslain, jolla valtioneuvostolle annetaan tarvittavat valtuudet hinta- ja kustannuskehityksen hillitsemiseksi. Laki vahvistettiin tasavallan presidentin esittelyssä 30.12.1977.

Vakauttaminen koskee myös eläketuloja, mistä lain 3 §:ssä säädetään, että ns. TEL-indeksiin sidottuihin eläkkeisiin ja niihin rinnastettaviin korvauksiin ei suoriteta ennakotarkistusta vuoden 1978 heinäkuun alussa, vaan indeksikorotukset toteutetaan vasta vuoden 1979 alusta lukien. Vuoden 1978 alussa eläkkeitä korotetaan siten kuin nykyinen lainsäädäntö edellyttää.

Valtioneuvostolla on oikeus määrätä työntekijäin eläkelain ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaisia vakuutusmaksuja alennettavaksi vuonna 1978 yhdellä prosenttiyksiköllä. Alennus ei koskisi yrittäjien eläkelain ja maatalousyrittäjien eläkelain mukaisia vakuutusmaksuja. Valtioneuvosto ja sosiaali- ja terveysministeriö tulevat antamaan tämän lainkohdan perusteella tarkemmat määräykset alennuksen ja siitä aiheutuvan vastuuvajauksen kuoletuksen käytännön toteuttamisesta.

Velkasuhteessa perittävä korko rajoitetaan siihen määrään, mitä julkisen valvonnan alaiset raha- ja vakuutuslaitokset enintään perivät. Säännös koskee myös viivästymiskorkoja ja muita siihen verrattavia suorituksia. Suomen Pankista saadun epävirallisen tiedon mukaan viivästymiskoron yläraja tulee olemaan 16 prosenttia. Työeläkevakuutusmaksun viivästymiskorkoon valtuuslaki ei aiheuta muutoksia eli sen enimmäismäärä on vuoden 1978 alusta yleiskirjeessä 23/77 ilmoitettu 14,25 prosenttia.

ELÄKETURVAKESKUS

LIITTEET

- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi taloudellisen kehityksen turvaamisesta
- Laki taloudellisen kehityksen turvaamisesta

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi taloudellisen kehityksen turvaamisesta.

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.

Hallitus päätti kesäkuussa 1977 talouden keskipitkän ajan tasapainottamispolitiikan tavoitteista ja toimintalinjoista. Samalla päätettiin myös vuosien 1977 ja 1978 taloudellista kehitystä koskeneiden ennusteiden pohjalta toimenpiteistä talouden ja työllisyyden elvyttämiseksi. Jo mainittuja päätöksiä tehtäessä todettiin, että taloudellinen kehitys voi huomattavastikin poiketa siitä, mikä keväällä näytti todennäköisimmältä. Vuoden 1978 tulo- ja menoarvioesitystä viimeisteltäessä laaditut ennusteet osoittivatkin, että taloudellinen kehitys sekä tänä että ensi vuonna näyttää selvästi kesäkuussa ennustettua heikommalta. Uusimmat arviot viittaavat siihen, että kehitys saattaa jäädä vielä jossain määrin syyskuussakin ennustettua heikommaksi.

Hallitus onkin todennut, että uudet pikaiset toimenpiteet ovat tarpeen, jotta ensi vuoden taloudellista kehitystä voitaisiin ohjata parempaan suuntaan. Hallitus on valinnut toimintalinjakseen nimellistulojen ja hintojen nousun määräaikaisten hillitsemisen ja kotimaisen ky-

synnän asteittaisen lisäämisen. Kotitalouksien ostovoimaa pyritään lisäämään jo päätettyjen tuloverokevennysten ja tulonsiirtojen lisäksi alentamalla vakuutetun sairausvakuutus- ja kansaneläkevakuutusmaksua. Hinta- ja kustannuskehityksen hillitsevää päätoimintalinjaa täydentävät yritystoiminnan tukemista, nuorison työllisyysohjelmaa, tuloverotusta, rahapolitiikkaa, valtion ja kuntien investointeja sekä asuntotuotantoa koskevat toimenpiteet.

Valitun toimintalinjan avulla hallitus pyrkii hintojen ja kustannusten nousun tuntuvaan hidastamiseen ja tuotannon hintakilpailukyvyyn tuntuvaan vahvistamiseen, mikä on edellytyksenä työllisyyden parantamiselle. Toimintalinja on siten sopusoinnussa hallituksen kesäkuussa 1977 hyväksymän toimintalinjan kanssa.

Valitun toimintalinjan toteuttaminen on mahdollista vain siinä tapauksessa, että valtioneuvostolla on riittävät valtuudet hinta- ja kustannuskehityksen hillitsemiseksi. Tarvitavat valtuudet ehdotetaan annettavaksi tässä hallituksen esityksessä.

YLEISPERUSTELUT.

1. Esityksen yhteiskunnallinen merkitys.

Hallitus päätti kesäkuussa 1977 keskipitkän ajan tasapainottamispolitiikan tavoitteista ja toimintalinjasta eri vaihtoehtojen tarkastelun

pohjalta. Samalla päätettiin myös vuosien 1977 ja 1978 taloudellista kehitystä koskeneiden ennusteiden valossa toimenpiteistä talouden ja työllisyyden elvyttämiseksi edellä mainitun toimintalinjan puitteissa. Jo päätöksiä tehtäessä todettiin, että taloudellinen kehitys voi poiketa

huomattavastikin siitä, mikä sillä hetkellä näytti todennäköisimmältä. Hallitus järjestikin taloudellisen kehityksen ja päätetyn ohjelman toteuttamisen seurannan.

Pääosa kesäkuussa hyväksytyin ohjelman toimenpiteistä on sisällytetty vuoden 1977 toiseen lisämenoarvioesitykseen ja vuoden 1978 tulo- ja menoarvioesitykseen. Elo—syyskuun vaihteessa tehdyt valuuttakursseja, korkokantaa, hintapolitiikkaa ja maataloustuloa koskevat päätökset tehtiin elvyttämis- ja tasapainottamislinjan mukaisesti.

Vuoden 1978 tulo- ja menoarvioesitystä viimeisteltäessä laaditut ennusteet osoittivat, että taloudellinen kehitys sekä tänä että ensi vuonna näyttää selvästi kesäkuussa ennustettua heikommalta. Uusimmat arviot viittaavat siihen, että kehitys saattaa jäädä vielä jossain määrin syyskuussakin ennustettua heikommaksi.

Erityisesti Suomen viennin kannalta tärkeiden markkinatalousmaiden suhdanteet ovat kehittyneet odotettua epäsuotuisammin. Myös Neuvostoliittoon tapahtuvan viennin kasvu hidastuu vuonna 1978 ilman erityistoimenpiteitä. Vaikka suhdannekehitykseen eniten vaikuttavissa maissa tehostettaisiinkin elvyttäviä toimia, on epävarmaa, voisiko ulkomainen kysyntä tukea merkittävästi tuotantoamme edes ensi vuoden loppuun mennessä. Metall- ja konepajateollisuuden tuotteiden vienti alkaa pian suorastaan vähentyä. Metsäteollisuustuotteiden vienti lisääntynee vain vähän, eikä kannattavuuden riittävä parantuminen hintoja korottamalla näytä mahdolliselta.

Myös kotimainen kysyntä pysyy heikkona. Epävarmat kysyntänäkymät, kapasiteetin matala käyttöaste, heikko tulo-rahoitus ja suuri velkaantuneisuus aiheuttavat sen, että yritysten investoinnit supistuvat edelleen. Yksityinen kulutus pysynee laimeana ainakin ensi vuoden alkupuoliskon aikana.

Viennin kasvun hidastuminen ja kotimaisen kysynnän heikkous johtavat ilman erityisiä toimenpiteitä siihen, että kokonaistuotannon kasvu maassamme jäänee ensi vuonna enintään pariin prosenttiin. Tuotanto ei jo päätetyin talouspolitiikan toimenpitein näin ollen lisäänty niin paljon, että työttömyyden laajeneminen nykyisestään voitaisiin estää.

Vain taloutemme ulkoisen tasapainon kehitys on ollut kesäkuussa ennustettua suotui-

sampi. Vaihtotaseen alijäämän pieneneminen johtuu kuitenkin pääasiassa kotimaisen taloudellisen aktiviteetin mataluudesta, eikä tuotannon ja viennin kilpailuaseman pysyvistä paranemisesta. Hintakehitys on ollut arvioidun mukainen.

Työllisyyden, viennin, yksityisen kulutuksen ja investointien sekä tuotannon kehitys on selvästi poikkeamassa kielteiseen suuntaan kesäkuussa asetetuista tavoitteista. Hintakilpailukyyn heikkeneminen on pysähtynyt; nykyinäkymin ei kuitenkaan ole odotettavissa, että se alkaisi ensi vuonna parantua selvästi, vaikka elvytysohjelmassa tätä edellytettiin ja vaikka se olisi välttämätöntä ohjelman sisältämien pää-tavoitteiden saavuttamiseksi.

Hallitus on todennut, että uudet pikaiset toimenpiteet ovat tarpeen, jotta ensi vuoden taloudellista kehitystä voitaisiin ohjata parempaan suuntaan. Kesäkuussa asetetut päätavoitteet pidetään ennallaan, mutta toimenpiteitä niiden saavuttamiseksi tehostetaan.

Hallitus on valinnut toimintalinjaksi nimellistulojen ja hintojen hillitsemisen ja kotimaisen kysynnän asteittaisen lisäämisen. Palkkojen ja niihin rinnastettavien korvausten osalta tähän tavoitteeseen pyritään työmarkkina-järjestöjen välisten neuvottelujen pohjalta. Tavoitteena on tällöin sovittujen palkankorotusten lykkääminen myöhemmäksi.

Aiemmin päätetyt tuloja koskevat ratkaisut eivät muuttuneissa oloissa edistä taloudellisen toiminnan tasapainottumista ja elpymistä. Pidättymällä nimellistulojen lisäyksistä ja estämällä hintojen nousu voidaan parantaa tuotannon hintakilpailukykyä ja vaikuttaa myönteisesti työllisyyteen. Kotitalouksien ostovoimaa tuetaan jo päätettyjen tuloverokevennyksen ja tulonsiirtojen lisäksi alentamalla vakuutetun sairausvakuutus- ja kansaneläkevakuutusmaksua. Tämä toimenpide yhdessä vielä toteutettavan tuloverovähennyksen kanssa lisää kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja vajaalla 500 milj. markalla.

Valitun toimintalinjan avulla päästään hintojen ja kustannusten nousun tuntuvaan hidastumiseen ja tuotannon hintakilpailukyyn vahvistumiseen, mikä on edellytyksenä työllisyyden paranemiselle. Toimintalinja on siten sopusoinnussa hallituksen kesäkuussa 1977 hyväksymän talouspoliittisen toimintalinjan kans-

sa. Inflaation hidastuminen ja odotettavissa oleva vaihtotaseen vahvistuminen tekevät mahdolliseksi finanssi- ja rahapolitiikan keventämisen ja kotimaisen kysynnän elvyttämisen vuoden 1978 aikana.

Hallituksen nyt valitsemalla toimintalinjalla arvioidaan olevan huomattavia myönteisiä vaikutuksia vuoden 1978 jälkeen, mikäli hinta- ja kustannuskehitys kyetään pitämään vastaisuudessaakin kilpailukykyä tukevana.

Hinta- ja kustannuskehityksen hillitsevää päätoimintalinjaa täydentävät yritystoiminnan tukemista, nuorison työllisyysoloja, rahapolitiikkaa, valtion ja kuntien investointeja, asuntotuotantoa sekä valtion investointirahaston ja Kehitysalue-rahasto Oy:n toiminnan tehostamista koskevat toimenpiteet. Yritysten kilpailukykyyn parantamisen kannalta keskeisimmät toimenpiteet ovat sähköveron osittainen poistaminen ja työeläkemaksujen alentaminen.

2. Asian valmistelu.

Hallituksen kesäkuussa 1977 päättämän tasapainottamispolitiikan tavoitteita ja toimintalinjoja koskevan ohjelman seuranta on tapahtunut valtioneuvoston talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa. Taloudellisesta kehityksestä saatujen seurantatietojen osoittama, että taloudellinen kehitys muodostuu tänä ja ensi vuonna selvästi kesäkuussa ennustettua huonommaksi, valtiovarainministeriössä laadittiin yhteistyössä asianomaisten viranomaisten kanssa ehdotus tarvittaviksi lisäelvytystoimenpiteiksi. Talouspoliittisen ministerivaliokunnan käsiteltäviä tehtäviä ehdotusta, siitä on neuvoteltu hallituksen ja keskeisimpien etujärjestöjen kesken. Siltä osin kuin on kysymys palkkoja koskevista ratkaisuisista, lähtökohtana on, että ratkaisut perustuisivat työmarkkinajärjestöjen välisiin neuvotteluihin.

3. Esityksen organisatoriset vaikutukset.

Lähtökohtana hallituksen esitystä laadittaessa on ollut se, että lain toimeenpano voidaan toteuttaa pääsääntöisesti nykyistä hallinto-organisaatiota hyväksikäyttäen. Valtioneuvostolle esitetään kuitenkin erillisiä valtuuksia määrätä, minkä viranomaisen on huolehdittava tämän lain ja sen nojalla annettujen määräysten täy-

täntöönpanosta. Niin ikään valtioneuvostolle esitetään valtuuksia delegoida sille kuuluvaa valtaa myöntää eräissä yksittäistapauksissa poikkeuksia tämän lain nojalla jäädytetyistä eräistä kustannustekijöistä. Siltä osin kuin lain toimeenpano lisää eri viranomaisten tehtäviä, on lisätehtävät tarkoitettu hoitaa ensisijaisesti sisäisin siirroin ja tehtäviä uudelleen järjestämällä.

4. Esityksen taloudelliset vaikutukset.

4.1. Kokonaistaloudelliset vaikutukset.

Hallituksen ehdottamat toimenpiteet merkitsevät inflaation hidastumista ja yritysten kansainvälisen hintakilpailukykyyn vahvistumista. Toimenpiteillä on myönteistä vaikutusta kokonaistuotantoon, vaihtotaseeseen ja työllisyyteen. Ohjelmaan kuuluvilla toimenpiteillä tuetaan myös kotitalouksien ostovoiman kehitystä.

4.2. Valtiontaloudelliset vaikutukset.

Ehdotetut toimenpiteet vähentävät tuloveron, liikevaihtoveron, työnantajan lapsilisämaksun ja eräiden valmisteverojen tuottoa. Kun hintojen ja palkkojen nousu jää ensi vuonna tulo- ja menoarvioesityksen valmistelun yhteydessä ennustettua pienemmäksi, voidaan kulutushäviöihin ja eräisiin siirtomenoihin varauksista määrärahoista jättää osa käyttämättä.

Kokonaisuudessaan esitettyjen toimenpiteiden arvioidaan lisäävän valtion budjettitalouden alijäämää vuonna 1978 noin 1 450 milj. mk, mikä on tarkoitus rahoittaa koti- ja ulkomaista lainanottoa lisäämällä.

Ehdotetut vakuutetun sairaus- ja kansaneläkevakuutusmaksun alennukset vähentävät kansaneläkelaitoksen rahastojen tuloja lähes 450 milj. mk. Kansaneläkelaitoksen arvioidaan kuitenkin pystyvän hoitamaan lakisääteiset velvoitteensa.

4.3. Vaikutukset kunnallistalouteen.

Esitetyt nimellistulojen nousua hillitsevät toimenpiteet vähentävät kuntien tulojen kasvua. Toisaalta kuntien ja kuntainliittojen palk-

kausmenot ja muut kulutusmenot jäävät muutoin toteutuvaa pienemmiksi.

5. Säättämisyjärjestys ja voimaantulo.

Esitys sisältää varsin laajojen valtuuksien myöntämisen valtioneuvostolle. Tämän vuoksi

hallitus katsoo, että laki olisi käsiteltävä kiireellisenä valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä säädetyllä tavalla.

Hallituksen tarkoituksena on, että laki tulisi välittömästi voimaan sen jälkeen, kun se on vahvistettu kuitenkin siten, että eräiden kustannustekijöiden osalta ns. sulkupäivä olisi jo aikaisempi ajankohta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.

1 §. Hallituksen esitys laiksi taloudellisen kehityksen turvaamisesta on toisaalta poikkeuslaki, jolla eräiltä osin säädetään poikkeuksia eräisiin voimassa oleviin sopimuksiin ja toisaalta valtuuslaki, jolla valtioneuvostolle säädetään tarvittavat valtuudet eräiden kustannustekijöiden jäädyttämiseksi. Lain 1 §:ssä määritellään ne keskeisimmät päämäärät, joihin lain perusteella pyritään.

2 §. Palkkojen ja muiden työstä maksettavien korvausten säännösteleminen tulisi kysymykseen vain siinä laajuudessa kuin on tarpeen, jotta ns. turvalausekkeen perusteella työmarkkinain keskusjärjestöjen välillä sovittavat muutokset voimassa oleviin työ- ja virkaehtosopimuksiin toteutuisivat kokonaisuudessaan kaikilla aloilla ja tasoilla ja jotta nekin työehtosopimukset, jotka tulevat uudistettaviksi ennen helmikuun 1979 loppua, voitaisiin sopeuttaa työmarkkinoiden yleiseen linjaan.

3 §. Lähtökohtana eläketulojen vakauttamisen osalta on, että ns. TEL-indeksiin sidottuja eläkkeitä ja niihin rinnastettavia korvauksia voitaisiin korottaa lain voimassaoloaikana eli 1. 1. 1978 lukien siten kuin nykyinen lainsäädäntö edellyttää. Seuraava edellä mainittujen eläkkeiden ja muiden niihin rinnastettavien korvausten korotus esitetään toteutettavaksi vuoden 1978 heinäkuun alun asemesta vasta vuoden 1979 alusta lukien.

Säännös koskee kaikkia työ- ja virkasuhteen sekä yrittäjätoiminnan perusteella maksettavia eläkkeitä ja korvauksia, jotka on säädetty, määrätty tai sovittu tarkistettavaksi TEL-indeksiin mukaan. Säännös ei siten koski kansaneläkeläisiä tarkoitettuja eläkkeitä ja muita etuuksia, joiden indeksitarkistukset toteutettaisiin nykyisen menettelyn mukaisesti.

Teollisuuden kilpailukyvyyn parantamiseksi

ehdotetaan lisäksi, että työntekijäin eläkelain (395/61) ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62) mukaisia vakuumak uja voitaisiin alentaa yhdellä prosenttiyksiköllä. Tarkoituksena on, että näin syntyvä vastuuvajaus kuoletettaisiin vuoden 1983 loppuun mennessä. Alennus ei koski yrittäjien eläkelain (468/69) ja maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) mukaisia vakuutusmaksuja.

4 §. Hintavalvonnan osalta valtioneuvosto edellyttää, että teollisuuden ja kaupan keskusjärjestöt antavat yhteisen kehoituksen siitä, että niiden jäsenjärjestöt ja jäsenet pidättyvät hintojen ja maksujen korottamisesta 31. 8. 1978 saakka. Korotustekijöinä voidaan kuitenkin pääsääntöisesti ottaa huomioon valmisteverojen korotukset ja ulkoisista tekijöistä johtuvat poikkeuksellisen tuntuvat kustannusnousut. Siltä varalta, ettei edellä tarkoitettu pidättyvyys hintojen korotuksissa ole riittävä, valtioneuvostolle ehdotetaan säädettäväksi valtuudet hintavalvonnan tiukentamiseen.

5 §. Jotta maataloustuloratkaisun yhteydessä otettaisiin vastaavasti huomioon se menetyt, mikä palkansaajien osalta tapahtuu palkan korotusten lykkäämisen vuoksi, valtioneuvosto edellyttää, että maataloustuottajien keskusjärjestöt antavat kirjallisen sitoumuksen siitä, että 1. 3. 1978 suoritettava maataloustuloratkaisu siirretään 1. 9. 1978 tehtävän ratkaisun yhteyteen. Syksyn ratkaisusta neuvotellaan maataloustuottajien keskusjärjestöjen kanssa eduskunnassa käsiteltävänä olevan maataloustulolakesityksen mukaisesti.

Kun edellä tarkoitettua maataloustuloratkaisun ajankohdan siirtämistä ei voida toteuttaa yksinomaan sopimusteitse, mikäli tämän lain

voimassa ollessa säädetään uusi maataloustulolaki, ehdotetaan ratkaisun voimaantuloajankohdasta säädettäväksi tässä laissa.

Kantohintojen osalta hallitus lähtee siitä, että valtioneuvoston sekä metsäteollisuutta ja metsänomistajia edustavien järjestöjen välillä pitäisi päästä neuvotteluteitse suositukseen hakkuuvuoden 1978/79 loppuun saakka noudatettavista havutukkien, vanerikoivun, kuusikuitupuun, mäntykuitupuun ja lehtikuitupuun kantohinnoista. Mikäli sopimukseen ei päästäisi kuluvan vuoden loppuun mennessä, valtioneuvosto voisi määrätä hakkuuvuoden 1978/79 aikana noudatettavista kantohinnoista. Niin ikään valtioneuvosto voisi määrätä kantohinnat siinä tapauksessa, että suositusta ei noudateta.

6 §. Huoneenvuokrien osalta ehdotetaan säädettäväksi vuokrasulku vuoden 1977 joulukuun 8 päivän ja vuoden 1978 elokuun lopun väliseksi ajaksi. Valtioneuvoston ennen lain voimaantuloa huoneenvuokralain (82/61) nojalla antaman yleisohjeen mukaisen asuinhuoneistojen vuokrien korotukset toteutettaisiin sulun päätyttyä eli aikaisintaan vuoden 1978 syyskuun alusta lukien.

Sulkupäivän ja lain voimaantulopäivän välisenä aikana lainvoimaiseksi tulleella päätöksellä vahvistettu huoneenvuokra jäisi kuitenkin sovellettavaksi lain voimassaoloajaksi. Sen sijaan niiden tuomioistuimessa käsiteltävien vuokrantarkistusasioiden, jotka ratkaistaisiin tämän lain voimassa ollessa, osalta korotettua vuokraa voitaisiin periä vasta tämän lain voimassaolon päätyttyä.

Mitä edellä on sanottu vuokrista koskisi myös virka-asunnosta suoritettavaa vastiketta.

Valtioneuvosto voisi kuitenkin vahvistaa perusteet, joiden nojalla huoneenvuokria voitaisiin korottaa yksittäistapauksessa valtion lainoittaman vuokra-asuntotuotannon osalta sekä muutoin erityisistä syistä.

7 §. Hinta- ja kustannustason vakaana pitämiseksi ehdotetaan, että velaksiannossa ei saisi periä vuoden 1978 alun ja elokuun lopun välisenä aikana suurempaa korkoa tai muuta hyvitystä kuin, mitä julkisen valvonnan alaiset rahaja vakuutuslaitokset enintään perivät. Säännös koskisi paitsi velaksiannossa perittäviä korkoja ja muita hyvityksiä myös viivästyskorkoja ja muita siihen verrattavia suorituksia. Sen sijaan Suomen Pankin ja rahalaitosten väliset velkasuhteet ja Suomen Pankin päiväluottomarkkinat

jäisivät säännöksen ulkopuolelle samoin kuin veronmaksun laiminlyömisestä johdosta perittävät viivästyskorot ja jäämämaksut.

8 §. Nimellistulojen hillitsemisen tulisi hallituksen mielestä koskea tasapuolisesti kaikkia tulonsaajaryhmiä. Tämän vuoksi esitetään valtioneuvostolle valtuuksia säännellä myös osinko- ja muuna niihin rinnastettavana suoritussena saatavia tuloja. Hallituksen tarkoituksena on käyttää näitä valtuuksia lähinnä siten, että yritysten osingonjako siltä tilikaudelta, joka on meneillään lain voimaantuloa hetkellä, rajoitetaan markkamäärältään enintään yhtä suureksi kuin sitä edeltäneen tilikauden osingonjako. Poikkeuksen tästä pääsäännöstä muodostaisi uudelle maksulliselle osakepääomalle maksettavat osingot.

9 §. Vuodelta 1978 suoritettavasta vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksusta ja työnantajan kansaneläkemaksusta 8 päivänä joulukuuta 1977 annetun lain (/77) mukaan peritään vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksua 2,25 penniä veroäyriältä vuodelta 1978 toimitettavassa kunnallisverotuksessa. Vakuutetun sairausvakuutusmaksu on vuodelta 1978 suoritettavan vakuutetun sairausvakuutusmaksun ja työnantajan sairausvakuutusmaksun määrästä samana päivänä annetun lain (/77) mukaan 1,50 penniä veroäyriältä. Merimiesverotuksessa sanottu määrät on säädetty otettaviksi huomioon vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksun ja sairausvakuutusmaksun huomioon ottamisesta merimiesverotuksessa vuonna 1978 mainittuna päivänä annetulla lailla (/77).

Hallituksen 8 päivänä joulukuuta 1977 tekemän taloudellisen tilanteen elvytyksen jatkotoimia koskevan periaatepäätöksen mukaisesti olisi kotitalouksien ostovoimaa tarpeen tukea erityistoimenpitein, mistä johtuen ehdotetaan vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksua alennettavaksi 0,25 pennillä ja sairausvakuutusmaksua 1 pennillä veroäyriältä puoleksi vuodeksi vuoden 1978 aikana. Koska kansaneläkevakuutusmaksu ja sairausvakuutusmaksu määräytyvät kunnallisverotuksessa maksuun pantavan veroäyriin perusteella, olisivat sanottu alennukset kuitenkin verotuksellisesti toteutettava siten, että koko vuodeksi 1978 vahvistettaisiin vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksu 2,125 penniksi ja sairausvakuutusmaksu 1 penniksi veroäyriältä.

Teknisesti alennukset otettaisiin huomioon toteutettaessa ennakonpidätystä 1.3.—31.12.1978 välisenä aikana, jolloin ennakkoperintälain (418/59) 13 §:n 1 momentin mukaan perittäisiin vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksua 2 penniä ja sairausvakuutusmaksua 1 penni siten kuin verohallitus tarkemmin määrää.

Vastaavat muutokset ehdotetaan tehtäviksi myös merimiesverotaulukoihin.

Ehdotetuista muutoksista aiheutuisi sairausvakuutusrahastolle noin 350 milj. markan ja kansaneläkerahastolle noin 100 milj. markan vähennys, mitkä vähennykset eivät kuitenkaan vaikuttaisi rahastojen maksukykyisyyteen, joten valtion osuudet eivät tulisi lisääntymään.

10 §. Jotta lain täytäntöönpano voisi tapahtua nopeasti ja tehokkaasti, ehdotetaan, että valtioneuvostolle säädettäisiin valtuudet virastojen ja laitosten nykyisten toimivaltasäännös-

ten estämättä määrätä kunkin tehtävän hoitamiseen sopiva viranomainen. Niin ikään valtioneuvostolle ehdotetaan säädettäväksi oikeus delegoida sille tämän lain nojalla kuuluvaa sellaista päätösvaltaa, joka koskee yksittäistapausten käsittelemistä.

11—15 §:t. Nämä pykälät sisältävät valtuuslakeihin yleisesti sisällytettävät täydentävät säännökset, joita on pidettävä tarpeellisina lain soveltamisen ja täytäntöönpanon kannalta.

16 §. Laki on tarkoitus saattaa voimaan heti, kun se on vahvistettu ja se olisi pääosiltaan voimassa vuoden 1979 helmikuun loppuun. Hintojen säännöstelyn ja vuokratulon osalta laki olisi voimassa kuitenkin vain vuoden 1978 elokuun loppuun.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

taloudellisen kehityksen turvaamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä säädetyllä tavalla, säädetään:

1 §.

Hinta- ja kustannuskehityksen vakaannuttamiseksi, tuotannon kansainvälisen hintakilpailukyyn parantamiseksi ja työllisyyden elvyttämiseksi ryhdytään palkka-, ansio-, hinta- ja muita kustannustekijöitä hillitseviin toimenpiteisiin siten, kuin tässä laissa säädetään.

2 §.

Valtioneuvostolla on valta valvoa ja säännöstellä vuoden 1979 helmikuun loppuun saakka palkkoja ja muita työstä suoritettavia korvauksia siinä laajuudessa, mikä on tarpeen työ- ja virkaehtosopimuksista tai niihin verrattavista sopimuksista johtuvien palkkojen tai muiden työstä maksettavien korvausten korotusten toteuttamiseksi siten, kuin on sovittu työntekijäin, toimihenkilöiden ja viranhaltijain sekä työnantajain edustavimpien keskusjärjestöjen välillä niissä neuvotteluissa, jotka käydään voimassa olevien työ- ja virkaehtosopimusten turvalausekkeen perusteella.

3 §.

Työ- ja virkasuhteen sekä yrittäjätoiminnan perusteella maksettavat eläkkeet sekä muut eläkkeet ja korvaukset, jotka on säädetty, määrätty tai sovittu tarkistettavaksi siten, kuin työntekijäin eläkelaisissa (395/61) on säädetty, tarkistetaan vuoden 1978 alusta lukien siten, kuin siitä on erikseen säädetty, määrätty tai sovittu. Mainittujen eläkkeiden ja korvausten seuraava tarkistus suoritetaan sen estämättä, mitä muualla on säädetty, määrätty tai sovittu vuoden 1979 alusta lukien.

Sen estämättä mitä muualla on säädetty, valtioneuvostolla on oikeus määrätä työntekijäin eläkelain ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62) vähimmäisehtojen mukaisen vakuutuksen vuodelle 1978 vahvistettavaa vakuutusmaksua alennettavaksi määrällä, joka vastaa yhtä prosenttia sanottujen lakien piiriin kuuluvien työntekijöiden palkkasummasta vuonna 1978, sekä tästä aiheutuvan vastuuvajauksen kuolettamisesta.

Mitä 2 momentissa on säädetty, ei oteta huo-

mioon vahvistettaessa yrittäjien eläkelain (468/69), ja maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) mukaisia vakuutusmaksuja.

4 §.

Valtioneuvosto voi ryhtyä 15 päivänä helmikuuta 1974 annetun hintavalvontalain (156/74) 12 a §:ssä, joka on lisätty lakiin 28 päivänä tammikuuta 1977 annetulla lailla (100/77), tarkoitettuihin toimenpiteisiin riippumatta siitä, mitä niiden edellytyksistä on mainitun pykälän 1 momentissa säädetty.

Valtioneuvosto voi elinkeinohallituksen esityksestä vahvistaa tai määrätä vahvistettavaksi sulkuhintaa alemman hinnan tai hinnoitteluperusteen, jos hintaan vaikuttavat kustannukset ovat alentuneet.

Valtioneuvosto voi hintavalvontalain 12 a §:n 1 momentissa mainitusta syystä muussakin kuin sen 2 momentissa tarkoitetussa tapauksessa antaa elinkeinohallitukselle yleisen ohjeen sulkuhinnasta eroavan ylimmän sallitun hinnan tai hinnoitteluperusteen vahvistamisesta.

Sen estämättä, että valtioneuvosto on tämän pykälän 1 momentin nojalla asettanut hintasulun ja sen jälkeisen vahvistusmenettelyn laajenuksen, valtioneuvostolla on oikeus hintavalvontalain 12 a §:n 1 momentin 1 lauseessa tarkoitettujen edellytysten vallitessa ryhtyä mainitussa 12 a §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin, vaikka kymmenen kuukautta ei ole kulunut edellisen sulun päättymisestä.

5 §.

Sen estämättä, mitä muutoin on säädetty tai säädetään tämän lain voimassa ollessa tahi muutoin on määrätty tai sovittu, toteutetaan hinnoitteluvuotta 1978/79 koskeva maataloustuloratkaisu 1 päivästä syyskuuta 1978 lukien.

Valtioneuvosto voi, mikäli valtioneuvoston sekä metsäteollisuutta ja metsänomistajia edustavien järjestöjen kesken ei päästä vuoden 1977 loppuun mennessä suositukseen raakapuun kaupoissa hakkuuvuonna 1978/79 noudatettavista hinnoista, määrätä sanotun hakkuuvuoden aikana raakapuun kaupoissa noudatettavat enimmäishinnat. Valtioneuvosto voi myös määrätä raakapuun kaupoissa noudatettavat enimmäishinnat, mikäli suosituksen mukaisia hintoja ylitetään.

Valtioneuvosto voi erityisestä syystä yksittäistapauksessa tai yksittäisen hyödykkeen osalta myöntää poikkeuksia siitä, mitä 2 momentissa on säädetty.

6 §.

Huoneenvuokralain (82/61) estämättä pysytetään huoneenvuokrat ja virkasuhdeasunnosta suoritettavat vastikkeet vuoden 1978 elokuun loppuun saakka enintään 8 päivänä joulukuuta 1977 vallinneella tasolla. Ennen tämän lain voimaantuloa vuokrien tarkistamisesta annetun tai tämän lain voimassa ollessa annettavan huoneenvuokralain 47 a §:n 1 momentissa tarkoitettujen yleisohjeen mukaiset tarkistukset voidaan toteuttaa aikaisintaan vuoden 1978 syyskuun alusta lukien.

Ennen tämän lain voimaantuloa lainvoimaksi tulleella tuomioistuimen päätöksellä vahvistettu huoneenvuokra pysytetään kuitenkin 1 momenttia sovellettaessa ylimpänä sallittuna huoneenvuokrana vuoden 1978 elokuun loppuun saakka. Niiden tuomioistuimissa käsiteltävien vuokrantarkistusasioiden, jotka ratkaistaan lain voimassaollessa ja joissa ratkaisun mukaan tarkistus tapahtuu 1 päivästä joulukuuta 1977 tai sen jälkeisestä ajankohdasta lukien, osalta korotettua vuokraa voidaan periä vasta vuoden 1978 elokuun jälkeen.

Valtioneuvosto voi vahvistaa perusteet, joiden nojalla huoneenvuokraa voidaan sen estämättä, mitä 1 momentissa on säädetty, yksittäistapauksessa valtion lainoittaman vuokra-asuntotuotannon osalta ja erityisistä syistä muissakin tapauksissa korottaa niin kuin siitä on huoneenvuokralaissa tai muissa laeissa sekä niiden nojalla säädetty tai määrätty.

7 §.

Velkasuhteessa lukuunottamatta Suomen Pankin ja rahalaitosten välisiä velkasuhteita ja Suomen Pankin päiväluottomarkkinoita ei saa periä vuoden 1978 alun ja elokuun lopun välisenä aikana suurempaa korkoa tai muuta hyvitystä kuin, mitä julkisen valvonnan alaiset rahaja vakuutuslaitokset enintään perivät. Suomen Pankin asiana on julkaista nämä korkomäärät virallisessa lehdessä.

Mitä 1 momentissa on säädetty, on noudatettava myös muissa maksusuorituksissa. Veronmaksun laiminlyömisestä johdosta perittävistä viivästyskorosta ja jäämämaksusta on kuitenkin voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty.

8 §.

Valtioneuvostolla on valta määrätä, että lain voimaantulohetkellä kulumassa olevalta tilikaudelta ei saa suorittaa osinkona, osuus pääoman

korkona tai muuna niihin verrattavana suorituksena enempää kuin valtioneuvoston päätöksellä määrätään.

9 §.

Poiketen siitä, mitä on säädetty vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksusta vuodelta 1978 suoritettavasta vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksusta ja työnantajan kansaneläkemaksusta 8 päivänä joulukuuta 1977 annetussa laissa (/77) ja vakuutetun sairausvakuutusmaksusta vuodelta 1978 suoritettavasta vakuutetun sairausvakuutusmaksun ja työnantajan sairausvakuutusmaksun määrästä samana päivänä annetussa laissa (/77), peritään vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksua 2,125 penniä ja sairausvakuutusmaksua 1 penni vakuutetulle vuodelta 1978 toimitettavassa kunnallisverotuksessa määrättyä veroäyriä. Toimitettaessa ennakonpidätystä 1 päivänä maaliskuuta 1978 tai sen jälkeen ennakkoperintälain (418/59) 13 §:n 1 momentin mukaan otetaan huomioon vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksu kuitenkin 2 pennin ja sairausvakuutusmaksu 1 pennin suuruisena siten kuin verohallitus tarkemmin määrää.

Poiketen siitä, mitä vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksusta ja sairausvakuutusmaksusta on säädetty vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksun ja sairausvakuutusmaksun huomioon ottamisesta merimiesverotuksessa vuonna 1978 8 päivänä joulukuuta 1977 annetussa laissa (/77), on nämä maksut otettava huomioon 1 päivästä maaliskuuta 1978 lukien sovellettavissa merimiesverotaulukoissa laskettuna vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksu 2,125 penniä ja vakuutetun sairausvakuutusmaksu 1 penni mukaan veroäyriä. Vastaavasti on kansaneläkelaitokselle suoritettava vuoden 1978 maaliskuuta—joulukuuta 1,70 prosenttia merimiestulosta kansaneläkevakuutusmaksuna ja 0,8 prosenttia merimiestulosta vakuutetun sairausvakuutusmaksuna. Jos merimiesvero on pienempi kuin 11,3 prosenttia merimiestulosta, jaetaan vero sanotulta ajalta kunnan, kansaneläkelaitoksen ja seurakunnan kesken siten, että siitä suoritetaan kunnalle 80 osaa, kansaneläkelaitokselle 25 osaa ja seurakunnalle 8 osaa. Mikäli merimiesvero tällöin on pienempi kuin 10,5 prosenttia merimiestulosta, jaetaan vero kunnan ja kansaneläkelaitoksen kesken siten, että siitä suoritetaan kunnalle 18 osaa ja kansaneläkelaitokselle 25 osaa.

10 §.

Valtioneuvostolla on valta määrätä, minkä viranomaisen on huolehdittava tämän lain ja sen nojalla annettujen ja voimassa olevien määräysten täytäntöönpanosta. Niin ikään valtioneuvosto voi antaa edellä 3 §:n 2 momentissa mainitut tehtävät määräämänsä viranomaisen ratkaistavaksi.

11 §.

Valtioneuvostolla on valta antaa säännöksiä menettelystä ja muutoksenhakuoikeudesta tämän lain ja sen nojalla annettujen ja voimassa olevien määräysten täytäntöönpanossa sekä tarkastusten toimittamisessa ja yhteisöjen ja yksityisten ilmoittamisvelvollisuudesta, milloin se on tarpeen tässä laissa edellytettyä toimenpidettä tai tämän lain nojalla annettujen määräysten toimeenpanoa ja valvontaa varten.

12 §.

Tämän lain voimassa ollessa tehtyyn sitoumukseen tai sopimukseen sisältyvä ehto tahi erityinen välipuhe, joka on tämän lain tai sen nojalla annettujen ja voimassa olevien määräysten vastainen, sekä sellainen sitoumus, sopimus tai muu välipuhe, jonka tarkoituksena on edellä mainittujen säännösten tai määräysten kiertäminen, on mitätön.

13 §.

Kun valtioneuvosto on tämän lain nojalla antanut sellaisia Suomen asetuskokoelmassa julkaistavia määräyksiä, joiden antamiseen hallitusmuodon mukaan eduskunnan myötävaikutus on tarpeen, on niistä viipymättä ilmoitettava eduskunnan puhemiehelle, jonka on saatettava ne eduskunnan tietoon heti tai, jollei eduskunta ole koolla, niin pian kuin se on koontunut. Ne on kumottava, jos eduskunta niin päättää.

14 §.

Tämän lain säännösten ja sen nojalla annettujen ja voimassa olevien määräysten rikkomiseen sovelletaan eräitä valtuuslakeja vastaan tehtyjen rikosten rankaisemisesta 28 päivänä kesäkuuta 1958 annettua lakia (305/58) sen mukaan ja siinä laajuudessa, kuin siitä asetuksella erikseen säädetään.

15 §.

Tarkempia määräyksiä tämän lain täytäntöönpanosta antaa tarvittaessa valtioneuvosto.

16 §.
Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1977 ja se on voimassa vuoden 1979
helmikuun loppuun, jolloin myös sen nojalla
annetut määräykset lakkaavat olemasta voi-

massa, kuitenkin siten, että 4, 5, 6, 8 ja 9 §:n
osalta noudatetaan, mitä niissä on erikseen
säädetty.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryh-
tyä lain edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 8 päivänä joulukuuta 1977.

Tasavallan Presidentti
URHO KEKKONEN

Valtiovarainministeri *Paul Paavela*

Laki

taloudellisen kehityksen turvaamisesta.

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1977.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä määrättyllä tavalla, säädetään:

1 §.

Hinta- ja kustannuskehityksen vakaannuttamiseksi, tuotannon kansainvälisen hintakilpailukyvyyn parantamiseksi ja työllisyyden elvyttämiseksi ryhdytään palkka-, ansio-, hinta- ja muita kustannustekijöitä hillitseviin toimenpiteisiin siten, kuin tässä laissa säädetään.

2 §.

Valtioneuvostolla on valta valvoa ja säännöstellä vuoden 1979 helmikuun loppuun saakka palkkoja ja muita työstä suoritettavia korvauksia siinä laajuudessa, mikä on tarpeen työ- ja virkaehtosopimuksista tai niihin verrattavista sopimuksista johtuvien palkkojen tai muiden työstä maksettavien korvausten korotusten toteuttamiseksi siten, kuin on sovittu työntekijäin, toimihenkilöiden ja viranhaltijain sekä työnantajain edustavimpien keskusjärjestöjen välillä niissä neuvotteluissa, jotka käydään voimassa olevien työ- ja virkaehtosopimusten turvalausekkeen perusteella.

3 §.

Työ- ja virkasuhteen sekä yrittäjätoiminnan perusteella maksettavat eläkkeet sekä muut eläkkeet ja korvaukset, jotka on säädetty, määrätty tai sovittu tarkistettavaksi siten, kuin työntekijäin eläkelaisissa (395/61) on säädetty, tarkistetaan vuoden 1978 alusta lukien siten,

kuin siitä on erikseen säädetty, määrätty tai sovittu. Mainittujen eläkkeiden ja korvausten seuraava tarkistus suoritetaan sen estämättä, mitä muualla on säädetty, määrätty tai sovittu vuoden 1979 alusta lukien.

Sen estämättä mitä muualla on säädetty, valtioneuvostolla on oikeus määrätä työntekijäin eläkelain ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62) vähimmäisehtojen mukaisen vakuutuksen vuodelle 1978 vahvistettavaa vakuutusmaksua alennettavaksi määrällä, joka vastaa yhtä prosenttia sanottujen lakien piiriin kuuluvien työntekijöiden palkkasummasta vuonna 1978, sekä tästä aiheutuvan vastuuvajauksen kuolettamisesta.

Mitä 2 momentissa on säädetty, ei oteta huomioon vahvistettaessa yrittäjien eläkelain (468/69) ja maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) mukaisia vakuutusmaksuja.

4 §.

Valtioneuvosto voi ryhtyä hintavaltontalain 12 a §:ssä, sellaisena kuin se on 28 päivänä tammikuuta 1977 annetussa laissa (100/77), tarkoitettuihin toimenpiteisiin riippumatta siitä, mitä niiden edellytyksistä on mainitun pykälän 1 momentissa säädetty.

Valtioneuvosto voi elinkeinohallituksen esityksestä vahvistaa tai määrätä vahvistettavaksi

sulkuhintaa alemman hinnan tai hinnoitteluperusteeseen, jos hintaan vaikuttavat kustannukset ovat alentuneet.

Valtioneuvosto voi hintavalvontalain 12 a §:n 1 momentissa mainitusta syystä muussakin kuin sen 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa antaa elinkeinohallitukselle yleisen ohjeen sulkuhinnasta eroavan ylimmän sallitun hinnan tai hinnoitteluperusteeseen vahvistamisesta.

Mitä 1—3 momentissa on säädetty, voidaan soveltaa vuoden 1978 elokuun loppuun saakka.

Sen estämättä, että valtioneuvosto on tämän pykälän 1 momentin nojalla asettanut hintasulun ja sen jälkeisen vahvistusmenettelyn laajennuksen, valtioneuvostolla on oikeus hintavalvontalain 12 a §:n 1 momentin ensimmäisessä lauseessa tarkoitettujen edellytysten valitessa ryhtyä mainitussa 12 a §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin, vaikka kymmenen kuukautta ei ole kulunut edellisen sulun päättymisestä.

5 §.

Sen estämättä, mitä muutoin on säädetty tai säädetään tämän lain voimassa ollessa tahi muutoin on määrätty tai sovittu, toteutetaan hinnoitteluvuotta 1978/79 koskeva maataloustulo- ja vuokratuotto 1 päivästä syyskuuta 1978 lukien.

Jolleivät valtioneuvosto sekä metsäteollisuutta ja metsänomistajia edustavat järjestöt sovi vuoden 1977 loppuun mennessä raaka- ja puun kaupoissa hakkuuvuoden 1978/79 loppuun saakka noudatettavia hintoja koskevasta suosituksesta, valtioneuvosto voi määrätä sanotun hakkuuvuoden loppuun saakka raaka- ja puun kaupoissa noudatettavat enimmäishinnat. Valtioneuvosto voi myös määrätä raaka- ja puun kaupoissa noudatettavat enimmäishinnat, jos suosituksen mukaisia hintoja ylitetään.

Valtioneuvosto voi erityisestä syystä yksittäistapauksessa tai yksittäisen hyödykkeen osalta myöntää poikkeuksia siitä, mitä 2 momentissa on säädetty.

6 §.

Huoneenvuokralain (82/61) estämättä pysytetään huoneenvuokrat ja virkasuhdeasunnosta suoritettavat vastikkeet vuoden 1978 elokuun loppuun saakka enintään 8 päivänä joulukuuta 1977 vallinneella tasolla. Ennen tämän lain voimaantuloa vuokrien tarkistamisesta annetun tai tämän lain voimassa ollessa annettavan huoneenvuokralain 47 a §:n 1 momentissa tarkoitettujen yleisohjeen mukaiset tarkistukset voidaan

toteuttaa aikaisintaan vuoden 1978 syyskuun alusta lukien.

Ennen tämän lain voimaantuloa lainvoiman saaneella tuomioistuimen päätöksellä vahvistettu huoneenvuokra pysytetään kuitenkin 1 momenttia sovellettaessa ylimpänä sallittuna huoneenvuokrana vuoden 1978 elokuun loppuun saakka. Niiden tuomioistuimissa käsiteltävien vuokratarkistusasioiden, jotka ratkaistaan lain voimassa ollessa ja joissa ratkaisun mukaan tarkistus tapahtuu 1 päivästä joulukuuta 1977 tai sen jälkeisestä ajankohdasta lukien, osalta korotettua vuokraa voidaan periä vasta vuoden 1978 elokuun jälkeen.

Valtioneuvosto voi vahvistaa perusteet, joiden nojalla huoneenvuokraa voidaan sen estämättä, mitä 1 momentissa on säädetty, yksittäistapauksessa valtion lainoittaman vuokra-asuntotuotannon osalta ja erityisistä syistä muissakin tapauksissa korottaa niin kuin siitä on huoneenvuokralaissa tai muissa laeissa sekä niiden nojalla säädetty tai määrätty.

7 §.

Velkasuhteessa lukuun ottamatta Suomen Pankin ja rahalaitosten välisiä velkasuhteita ja Suomen Pankin päiväluottomarkkinoita ei saa periä vuoden 1978 alun ja elokuun lopun välisenä aikana suurempaa korkoa tai muuta hyvitystä kuin, mitä julkisen valvonnan alaiset rahaja vakuutuslaitokset enintään perivät. Suomen Pankin asiana on julkaista nämä korkomäärät virallisessa lehdessä.

Mitä 1 momentissa on säädetty, on noudatettava myös muissa maksusuorituksissa. Veronmaksun laiminlyömisestä johdosta perittävistä viivästyskorosta ja jäämämaksusta on kuitenkin voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty.

8 §.

Valtioneuvostolla on valta määrätä, että lain voimaan tullessa kulumassa olevalta tilikaudelta ei saa suorittaa osinkona, osuuspääoman korkona tai muuna niihin verrattavana suoritukseksi enempää kuin valtioneuvoston päätöksellä määrätään.

9 §.

Poiketen siitä, mitä on säädetty vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksusta vuodelta 1978 suoritettavasta vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksusta ja työnantajan kansaneläkemaksusta annetussa laissa (912/77) ja vakuutetun sairausvakuutusmaksusta vuodelta 1978 suorit-

tavan vakuutetun sairausvakuutusmaksun ja työnantajan sairausvakuutusmaksun määrästä annetussa laissa (911/77), peritään vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksua 2,125 penniä ja sairausvakuutusmaksua 1 penni vakuutetulle vuodelta 1978 toimitettavassa kunnallisverotuksessa määrättyä veroäyriä. Toimitettaessa ennakonpidätystä 1 päivänä maaliskuuta 1978 tai sen jälkeen ennakoperintälain (418/59) 13 §:n 1 momentin mukaan otetaan huomioon vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksu kuitenkin 2 pennin ja sairausvakuutusmaksu 1 pennin suuruisena siten kuin verohallitus tarkemmin määrää.

Poiketen siitä, mitä vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksusta ja sairausvakuutusmaksusta on säädetty vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksun ja sairausvakuutusmaksun huomioon ottamisesta merimiesverotuksessa vuonna 1978 annetussa laissa (913/77), on nämä maksut otettava huomioon vuodelle 1978 vahvistettavissa merimiesverotaulukoissa laskettuna vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksu 2,125 pennin ja vakuutetun sairausvakuutusmaksu 1 pennin mukaan veroäyriä. Vastaavasti on kansaneläkelaitokselle suoritettava vuodelta 1978 1,7 prosenttia merimiestulosta kansaneläkevakuutusmaksuna ja 0,8 prosenttia mermiestulosta vakuutetun sairausvakuutusmaksuna. Jos merimiesvero on pienempi kuin 11,3 prosenttia merimiestulosta, jaetaan vero sanotulta ajalta kunnan, kansaneläkelaitoksen ja seurakunnan kesken siten, että siitä suoritetaan kunnalle 80 osaa, kansaneläkelaitokselle 25 osaa ja seurakunnalle 8 osaa. Mikäli merimiesveroon ei sisälly kirkollisveroa ja merimiesvero tällöin on pienempi kuin 10,5 prosenttia merimiestulosta, jaetaan vero kunnan ja kansaneläkelaitoksen kesken siten, että siitä suoritetaan kunnalle 80 osaa ja kansaneläkelaitokselle 25 osaa.

10 §.

Valtioneuvostolla on valta määrätä, minkä viranomaisen on huolehdittava tämän lain ja sen nojalla annettujen ja voimassa olevien määräysten täytäntöönpanosta. Niin ikään valtioneuvosto voi antaa 5 §:n 3 momentissa mainitut tehtävät määräämensä viranomaisen ratkaisutaviksi.

11 §.

Valtioneuvostolla on valta antaa määräyksiä menettelystä ja muutoksenhakuoikeudesta tämän lain säännösten ja sen nojalla annettujen ja voimassa olevien määräysten täytäntöönpa-

nossa sekä tarkastusten toimittamisessa ja yhteisöjen ja yksityisten ilmoittamisvelvollisuudesta, milloin se on tarpeen tässä laissa edellytettyä toimenpidettä tai tämän lain nojalla annettujen määräysten toimeenpanoa ja valvontaa varten.

12 §.

Tietoa, joka on hankittu tai muutoin saatu tämän lain nojalla, ei saa käyttää yksityiseksi hyödyksi eikä ilmaista sivullisille, ellei sitä ole päätetty julkiseksi.

Joka rikkoo 1 momentissa säädetyn kiellon, rangaistaan sakolla tai enintään kuuden kuukauden vankeudella, jollei rikoksesta ole muualla säädetty ankarampaa rangaistusta.

13 §.

Tämän lain voimassa ollessa tehtyyn sitoumukseen tai sopimukseen sisältyvä ehto tai erityinen välipuhe, joka on tämän lain säännösten tai sen nojalla annettujen ja voimassa olevien määräysten vastainen, sekä sellainen sitoumus, sopimus tai muu välipuhe, jonka tarkoituksena on edellä mainittujen säännösten tai määräysten kiertäminen, on mitätön.

14 §.

Kun valtioneuvosto on tämän lain nojalla antanut sellaisia Suomen asetuskokoelmassa julkaistavia määräyksiä, joiden antamiseen hallitusmuodon mukaan eduskunnan myötävaikutus on tarpeen, on niistä viipymättä ilmoitettava eduskunnan puhemiehelle. Tämän on saatettava ne eduskunnan tietoon heti tai, jollei eduskunta ole koolla, niin pian kuin se on kokoontunut. Määräykset on kumottava, jos eduskunta niin päättää.

15 §.

Tämän lain säännösten ja sen nojalla annettujen ja voimassa olevien määräysten rikkomiseen sovelletaan eräitä valtuuslakeja vastaan tehtyjen rikosten rankaisemisesta annettua lakia (305/58) sen mukaan ja siinä laajuudessa, kuin siitä asetuksella erikseen säädetään.

16 §.

Tarkempia määräyksiä tämän lain täytäntöönpanosta antaa tarvittaessa valtioneuvosto.

17 §.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä ^{kuu-}kuuta 1977 ja se on voimassa vuoden 1979 helmikuun loppuun, jolloin myös sen nojalla

annetut määräykset lakkaavat olemasta voimassa, kuitenkin siten, että 3, 4, 5, 6, 8 ja 9 §:n osalta noudatetaan, mitä niissä on erikseen säädetty. Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1977.

Tasavallan Presidentti

Valtiovarainministeri